

POLÍTICA CULTURAL

Un altre pas enrere i es pot perdre tot. L'informe anual del CoNCA descriu una situació dramàtica: el 2012 la cultura va arribar a nivells límits de supervivència. El Consell exigeix accions radicals.

SÍLVIA MARIMON

BARCELONA. "No podem fer més passos enrere. El que s'està posant en risc difícilment es podrà reconstruir. No és un discurs, és una realitat que exigeix respostes radicals". El president del Consell Nacional de la Cultura i les Arts (CoNCA), Carles Duarte, va ser molt clar ahir durant la presentació de l'Informe anual de cultura i de les arts –el primer del nou Consell, després de la reformulació que en va fer Ferran Mascarell–. Duarte va assegurar que no havia anat al Parlament a oficiar la defunció de la cultura catalana, però l'anàlisi del CoNCA és força dramàtica. Entre altres coses, el president va demanar que la Generalitat pagui urgentment el que deu a diferents actors culturals: "Els impagaments són un problema molt seriós que posa en risc molts projectes", va dir. Una demanda que també va fer la portaveu d'ICV, Dolors Camats.

Duarte va fer una reivindicació històrica, que es repeteix any rere any però que queda sempre en paper mullat: augmentar l'1,3% dels pressupostos que la Generalitat destina a cultura al 2%. "La cultura és competència exclusiva de la Generalitat, això és el que diu l'Estatut, i en aquests moments els pressupostos en matèria de cultura són excessivament fluixos", va assegurar Duarte. El conseller de Cultura, Ferran Mascarell, va recollir el guant a mitges: "Els pressupostos públics culturals a Catalunya sempre han estat petits. Ens estem plantejant tots plegats com sortir d'una situació en què l'Estat ofega les finances d'un país que vol apostar per tot i especialment per la cultura", va dir.

Un sector estratègic

Un motor econòmic que genera més de 6.000 milions d'euros

L'informe del CoNCA enumera tots els factors que han enviat la cultura a l'UCI, és a dir, al límit de la supervivència: l'increment de l'IVA, l'estancament de la llei de mecenatge, la reducció de l'aposta cultural per part de les caixes d'estalvi, la disminució del consum cultural arran de l'atur creixent, el retard en els pagaments dels ajuts per part de la Generalitat i l'asfíxia financera dels ajuntaments. "Creure que la cultura és un luxe o un guarniment és un error greu", va assegurar Duarte. "És un sector estratègic per sortir de la crisi", va afegir.

Per demostrar-ho va donar algunes xifres: la cultura a Catalunya genera més de 6.000 milions d'euros de valor afegit brut (VAB), una xifra que va suposar el 3,6% del VAB global català de l'any 2008, molt per sobre d'altres sectors, com la indústria d'alimentació, begudes i tabac.

El fals mite de la subvenció

Un sector autosuficient: la cultura la paguen els consumidors

"La cultura és un sector altament autosuficient i és injusta la idea pre-

El CoNCA alerta: la cultura ja és a l'UCI

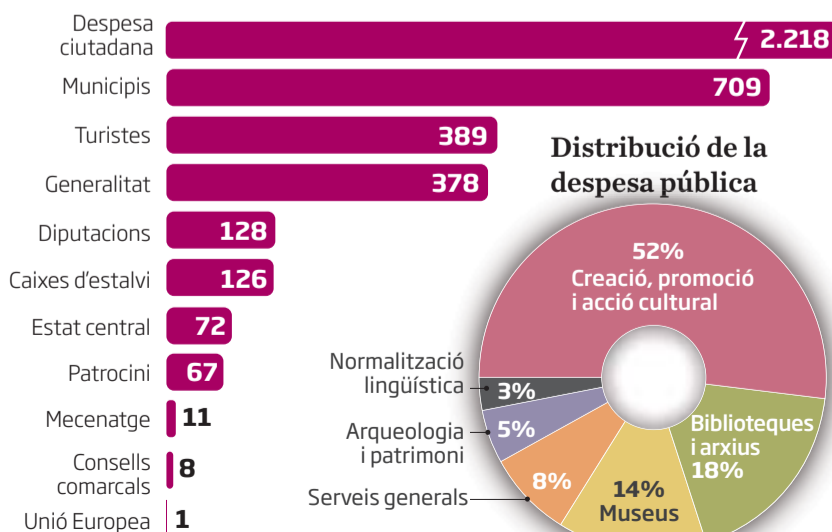
El Consell acusa el Govern d'haver desatès la cultura i reclama el 2% del pressupost

Les retallades van obligar a tancar el 3 de març la Sala Tallers del TNC i els directors i actors li van dedicar un funeral. CRISTINA CALDERER

Despesa en cultura

Xifres del 2010 en milions d'euros

Font: CoNCA / Gràfic: E. Utrilla

concebuda que en el conjunt del nostre sistema econòmic és més un llast que un motor". L'informe del CoNCA és contundent i ataca el fals tòpic que la cultura és un sector molt subvencionat: "Al contrari, ha rebut una atenció insuficient dins el conjunt de prioritats polítiques dels successius governs de la Generalitat". "Ens hem equivocat apostant per altres sectors més efímers i més inconsistents", va apuntar Duarte.

A més, les xifres demostren que la principal despesa en cultura no la fan les institucions públiques i privades sinó els ciutadans i turistes de la seva butxaca. La despesa pública en cultura del conjunt d'administracions va ser de 1.297 milions l'any 2010: un 31,6% del total de recursos amb què es finança el sector.

Nou model de finançament

Hi ha creativitat però no projectes empresarials sòlids

"Al món de la cultura li falta musculatura sectorial i estructures sòlides amb condicions més bones per donar resposta a les dificultats", detalla l'informe. El CoNCA va alertar de la falta de capacitat per convertir les bones idees en projectes empresarials i de la necessitat urgent de redefinir el model de finançament.

Assenyala com un dels responsables un Govern que mai ha prioritzat la cultura i que cada any aposta menys per aquest sector: el 2008 el govern català hi va destinar 199,4 milions d'euros i el 2012 aquesta quantitat va quedar reduïda a 163 milions. La capacitat de resistència està a punt d'esgotar-se. S'han reduït les propostes més agosarades, i es fa difícil potenciar la presència internacional de la cultura.

A part d'uns pressupostos públics menys migrats, el CoNCA proposa una nova llei de mecenatge, nous sistemes de finançament, com les societats de capital risc, i trencar dinàmiques d'aïllament entre els diferents subsectors i de debats constants sobre quins són els límits del sector cultural. "Sovint la cultura ha menyspreat el turisme i viceversa, i han de ser aliats", va alertar Duarte. Una altra proposta és la creació de l'Estatut de l'Artista.

L'educació artística, en risc

Aturar el desmantellament dels centres educatius

El CoNCA va llançar un altre SOS: el risc de perdre les escoles de formació artística. "L'última dècada s'ha assistit a una proliferació de l'aposta municipal i autonòmica per oferir espais de formació artística, en la qual les escoles municipals de música han estat protagonistes. Aquesta aposta s'ha vist estroçada els últims anys a causa de la reducció de pressupostos de la Generalitat i dels ajuntaments destinats a aquest tipus de servei, amb la qual cosa s'ha posat en risc tot el camí assolit", assegura l'informe.

El CoNCA va reivindicar un pacte entre la Generalitat i els ajuntaments per mantenir la sostenibilitat del sistema, una política integral d'ensenyaments artístics i un nou instrument: un Institut Superior de les Arts, que ja està previst en la llei d'educació de Catalunya.